

Sygn. akt VI U 1580/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 2 lutego 2016 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania W. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 25 maja 2015 r., znak: (...)

w sprawie: W. W.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

oddala odwołanie.

Sygn. akt VIU 1580/15

UZASADNIENIE

(...). Decyzją z dnia 25 maja 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. po rozpoznaniu wniosku W. W. z dnia 24 kwietnia 2015 roku, odmówił przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury. Powołując się na artykuł 184 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz na paragraf 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze Dziennik Ustaw z 1983 roku numer 8 pozycja 43 ze zmianami, organ rentowy wskazał, iż odmówił przyznania emerytury, ponieważ wnioskodawca nie udokumentował wymaganego Ustawą 15 letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych. W świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach pracodawca ma obowiązek określić rodzaj pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji Rozporządzenia z 7 lutego 1983 roku, stanowisko pracy wymienione odpowiednio w wykazie, dziale i pozycji i punkcie resortowych aktów prawnych. Okres, w którym praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, nazwę stanowiska pracy, na jakim był zatrudniony pracownik stwierdzoną w świadectwie pra..., nazwa stanowiska pracy, na jakim był zatrudniony pracownik stwierdzona w świadectwie pracy, powinna odpowiadać nazwie wymienionej w wykazie aktu resortowego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił okresu pracy w szczególnych warunkach na podstawie świadectwa pracy z dnia 30 listopada 2001 roku wystawionego przez Gospodarstwo Rolne (...), ponieważ wyżej wymienione świadectwo pracy nie spełnia wymogów formalnych, gdyż brak powołania się na odpowiednie zarządzenie resortowe oraz brak rodzaju pracy ściśle według Rozporządzenia Rady Ministrów. Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania organ rentowy przyjął za udowodnione okre..., na dzień 1 stycznia 1999 roku okresy: nieskładkowe w wymiarze 1 roku i 8 dni, składkowe w wymiarze 26 lat, 2

miesiący i 12 dni. Stażu sumarycznego w wymiarze 27 lat, 2 miesięcy i 20 dni. Odwołanie od tej decyzji wniósł ubezpieczony domagając się zmiany decyzji i przyznania prawa do emerytury. Zaskarżonej decyzji zarzucił, iż jest ona niezgodna ze stanem faktycznym i z przepisami oraz, że została wydana z naruszeniem Ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i powołanego wcześniej Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku. Ubezpieczony w odwołaniu domagał się dopuszczenia dowodów z zeznań świadków i twierdził, iż spełnił łącznie wymagane warunki do przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, nie przystąpił do Otwartego..., do Otwartego Funduszu Emerytalnego, w dniu wejścia w życie przepisów Ustawy emerytalnej 1 stycznia 1999 roku osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat dla mężczyzn, w tym okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy wynoszący, co najmniej 15 lat. Ubezpieczony powoływał się na świadectwo pracy z dnia 30 listopada 2001 roku wystawione przez Gospodarstwo Rolne (...), w którym stwierdzono wykonywanie przez niego pracy w szczególnych warunkach w okresie od 6 lutego 1978 roku do 31 sierpnia 1998 roku w charakterze mechanika w kanale remontowym przy naprawie pojazdów mechanicznych, prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku wykaz A Dział 14 pozycja 16. Oraz w okresie od 1 września 1998 roku do 30 listopada 2001 roku w świadectwie z 30 listopada 2001 roku, stwierdzono wykonywanie przez odwołującego się pracy w charakterze traktorzysty wskazane w wykazie A Dziale 8 pozycji 3. Ubezpieczony, bowiem jak twierdził stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace mechanika w kanale remontowym oraz przy naprawie pojazdów mechanicznych, wykonywał prace w kanałach remontowych, w kanale remontowym przy na prawie pojazdów mechanicznych i pracę traktorzysty. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył co następuje. W. W. urodzony (...) w dniu 27 kwietnia 2015 roku złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach i z osiągnięciem skróconego stosunku do powszechnego wieku emerytalnego, wieku 60 lat. W treści wniosku wskazał on, iż nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego. Zaskarżoną decyzją z dnia 25 maja 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury. Okolicznością niesporną między stronami było to, iż od na dzień 1 stycznia 1999 roku ubezpieczony legitymował się ogólnym stażem wymaganym do nabycia prawa do emerytury w wymiarze 27 lat, 2 miesięcy i 20 dni. Ubezpieczony w okresie od 6 lutego 1978 roku do 31 sierpnia 1998 roku, zatrudniony był w Państwowym Gospodarstwie Rolnym Z. Przedsiębiorstwie Państwowym w Zakładzie Rolnym (...). Wcześniej od 1 września 1971 roku także był zatrudniony, jako uczeń w zawodzie ślusarza w tym Państwowym Gospodarstwie Rolnym. Gospodarstwo to ulegało następnie przekształceniom w latach 90 i ubezpieczony pracował w nim nadal, jak, jako gos..., w Gospodarstwie Rolnym Skarbu Państwa w Z. w administrowaniu, a następnie w Gospodarstwie Rolnym Skarbu Państw..., a następnie w Gospodarstwie Rolnym, które zakupił Z. M.. W okresie powyższego zatrudnienia relewantnego z punktu widzenia nabycia dochodzonego uprawnienia Sąd Okręgowy ustalił, iż ubezpieczony od 1 września 1998 roku do 31 grudnia 1998 roku pracował, jako traktorzysta w Zakładzie (...) w M., natomiast w okresie od 6 lutego 1978 roku do 31 sierpnia 1998 roku pracował, jako mechanik w Zakładzie (...). Spór w niniejszej sprawie dotyczył tego, czy powyższe okresy, dwa okresy zatrudnienia ubezpieczonego podlegały zakwalifikowaniu, jako praca w szczególnych warunkach w rozumieniu Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 grudnia 1998 roku tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2015 roku pozycja 748 z późniejszymi zmianami oraz w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Z. M. w dniu 30 listopada 2001 roku wystawił ubezpieczonemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w którym potwierdził, iż W. W. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał prace od 6 lutego 1978 roku do 31 sierpnia 1998 roku, jako mechanik w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych, a od 1 września 1998 roku do 30 listopada 2001 roku, jako traktorzysta. Czyli prace wskazane w wykazie A Dziale XIV pozycji 16 i Dziale VIII pozycji 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku. Świadectwo to nie zawierało odwołania się do zarządzenia resortowego. W ocenie Sądu Okręgowego rozpoznając niniejszy spór, a w szczególności dokonując ustaleń czy powyższe okresy zatrudnienia od 6 lutego 1978 roku do 31 sierpnia 1998 roku na stanowisku mechanika i od 1 września 1998 roku do trzydzieste..., do 31 grudnia 1998 roku na stanowisku traktorzysty, można zakwalifikować do pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów powołanych aktów prawnych, Sąd

Okręgowy wskazuje, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na dokonanie pozytywnego ustalenia w tym przedmiocie. Wskazać należy, że świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie jest dokumentem urzędowym, lecz prywatnym. Dokument prywatny stanowi zaś dowód tego, że osoba, która go podpisała złożyła oświadczenia zawarte w dokumencie, a więc korzysta z domniemania, że zawarte w nim oświadczenie złożyła osoba, która go podpisała. Dokument prywatny nie korzysta natomiast z domniemania zgodności z prawdą oświadczeń w nim złożonych. Dokument prywatny jest jednym z dowodów wymienionych w kodeksie postępowania cywilnego i podlega ocenie tak jak wszystkie inne dowody. Dowód z dokumentu prywatnego, świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach złożony przez ubezpieczonego jest, co prawda samodzielnym środkiem dowodowym służącym stronie do udowodnienia faktu, którego istnienie potwierdzone, potwierdzono w dokumencie jednakże nie zwalnia to Sądu orzekającego od oceny tego dowodu z zachowaniem zasad określonych w artykule 233 paragraf 1 Kodeksu postępowania cywilnego. Wskazać należy, iż okoliczności tego wystawienia tego dokumentu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach opisał świadek Z. M. zeznając na rozprawie podał on dość wyjątkowe okoliczności wystawienia tego dokumentu wskazując nawet, że w zasadzie to nie powinien on wystawiać tego dokumentu. Podkreślić należy, iż pracodawcą ubezpieczonego stał się on...

[**koniec części** 00:18:29.885] RUO991286_02

[**Przewodniczący** 00:18:51.158] Dopiero w 1999 roku. A w czasie wystawiania tego dokumentu przebywał na wycieczce zagranicznej w (...) w listopadzie i grudniu 2000 pierwsze..., 2001 roku. Świadek ten zeznał, że w kanałach remontowych ubezpieczony u niego nie pracował, a jego pracodawcą został dopiero 5 grudnia 1999 roku, nie miał kontaktu z PGR i nie wie jak wyglądała praca W. W. w tym PGR-e. Sąd Okręgowy miał także na uwadze, iż dowody z dokumentów zebranych w oryginalnych aktach osobowych, jak i w kserokopiach tych akt osobowych złożonych do akt sprawy nie potwierdzały, aby ubezpieczony w okresie od 6 lutego 1978 roku do 31 sierpnia 1998 roku wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę mechanika w kanałach remontowych. Zebrany w sprawie materiał dowodowy, w szczególności zeznania świadków B. C., M. B. i A. K. wskazywały jednoznacznie, iż ubezpieczony nie wykonywał przez pełen wymiar czasu pracy, ośmiogodzinny dzień pracy, stale pracy w kanałach remontowych. Pracował w tych kanałach remontowych w zależności od potrzeb. Jeżeli były takie potrzeby, to pracował nawet kilka dni pod rząd po 8 godzin w kanałach, a jak nie było pracy w kanałach, to wykonywał inne naprawy ciągników rolniczych poza kanałami. Sąd Okręgowy w tym zakresie ustalił, że poza kanałami wykonywane były przez ubezpieczonego naprawy przedniego zawieszenia, wymiany kabiny ciągników, czy wymiany chłodnicy. Inne naprawy były wykonywane w kanałach. Tym niemniej z dokumentów z akt osobowych ubezpieczonego, a także z zeznań świadków zgodnych w tym zakresie wynikało, że ubezpieczony wykonywał także prace polegające na czuwaniu nad konserwacją i obsługą wózka widłowego, którym jak sam przyznał przewoził raz w tygodniu baloty z sianem, zajmował się także kon..., utrzymaniem w należytych stanie technicznym samochodu przeciwpożarowego, jak również wyjeżdżał w pole samochodami pogotowia technicznego marki Ż., S. czy L. w celu naprawy kombajnów w polu i praca ta nie była wtedy pracą w kanałach remontowych. Świadców zeznający w sprawie w zasadzie potwierdzili, że ubezpieczony nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudnienia w kanałach remontowych. Przywołać w tym miejscu można chociażby zeznania świadka M. B., który podał, iż nieraz trzeba było codziennie wchodzić do kanału i pracować. Naprawy kombajnów realizowane były poza kanałami. Ubezpieczony jeździł pogotowiem technicznym w celu naprawy kombajnów w polu w czasie żniw, naprawy przedniego zawieszenia oraz chłodnicy wykonywane były poza kanałami. Według jego, we..., oceny, według oceny świadka B. 50 procent ubezpieczony wykonywał naprawy w kanałach, a 50 procent poza kanałami. Z kolei świadek B. C. podał, iż ubezpieczony obsługiwał wózek widłowy w kanałach remontowych pracował tyle godzin dziennie, ile trzeba było. Przy naprawie silników poza kanałami ubezpieczony pracował przy naprawie pomp wtryskowych i wtryskiwaczy. Jak była uszkodzona uszczelka pod głowicą to trzeba ją było wymieniać i wtedy nie trzeba było pracować w kanale. Uszczelki pod głowicą wymieniano często, bo było 360 ciągników. Świadek też potwierdził, że ubezpieczony jeździł pogotowiem technicznym do napraw w polu. I oceniał, że 6 godzin dziennie pracował w kanałach, a 2 godziny poza kanałami. A przy innych naprawach 4 godziny pracował dziennie w kanałach, a 4 godziny poza kanałami. Wskazać także należy, że świadek A. K. potwierdził powyższe okoliczności. Podał, że jeździł..., ubezpieczony jeździł wózkiem widłowym, nieraz 3, 4 dni robiło się w kanałach 8 godzin, a jeśli nie było napraw w kanałach, to się nie pracowało w kanałach. Podkreślić także należy, że świadek B. zaprzeczał w swoich zeznaniach, aby ubezpieczony zajmował się naprawą pomp wtryskowych i wtryskiwaczy, gdyż naprawami tych detali, tych urządzeń zajmował się sam świadek B., który posiadał uprawnienia

do napraw pomp wtryskowych i z tego tytułu otrzymał świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach od Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa. Był on na kursie regulacji pomp wtryskowych. Świadek zeznał, że ubezpieczony przy naprawie pomp wtryskowych nie pracował. W zasadzie także ubezpieczony zeznając, jako strona potwierdził okoliczności, iż tylko część obowiązków pracowniczych realizował on w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych. Przyznał on, że pompy wtryskowe były podczas napraw wyjmowane przez niego i przekazywane świadkowi B., gdzie zajmował się tymi pompami w odrębnym pomieszczeniu. Pod..., podawał ubezpieczony, iż pod..., do napraw pozakanałowych należały naprawy przedniego zawieszenia podnośników hydraulicznych, ciągników, uszczelki pod głowicą, wymiana łożysk czy koła. Stwierdzał on stanowczo, że to nie były naprawy w kanałach. Wskazywał on, że naprawiał on przednie zawieszenia i podnośniki 2, 3 razy w tygodniu, jeździł sporadycznie wózkiem widłowym, przy rozładunku części, a także do ko..., do napraw w polu, gdy zepsuł się kombajn. Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy wskazuje, iż zgodnie z artykułem 184 ustępem 1 Ustawy emerytalno-rentowej ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w artykule 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie Ustawy osiągnęli po pierwsze okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Po drugie. Oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w artykule 27 ustęp 2. Artykuł 184 stwierdza z kolei, że emerytura, o której mowa w ustępie 1 przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego, albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym za pośrednictwem zakładu na dochody budżetu państwa. Artykuł 32 ustęp 2 Ustawy emerytalno-rentowej wskazuje ponadto, że dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1 za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Szczegółowe warunki nabycia prawa do emerytury określa Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku powołane także przez organ rentowy w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Istotnymi regulacjami zawartymi w treści tego aktu prawnego jest paragraf 2 ustęp 1 zgodnie, z którym okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w Rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Ustęp 2 paragrafu 2 mówi o tym, że okresy pracy, o których mowa w ustępie 1 stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionych według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie paragrafu 1 ustępu 2 Rozporządzenia lub w świadectwie pracy. Paragraf 3 i paragraf 4 ustęp 1 precyzując szczegółowe warunki nabycia prawa do emerytury podają, że za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury zwany dalej wymaganym okresem zatrudnienia uważa się okres wynoszący dla mężczyzn 25 lat liczony łącznie z okresami równorzędnymi zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Natomiast pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymieniane w wykazie A nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki. Po pierwsze. Osiągnął wiek emerytalny wynoszący w przypadku mężczyzny 60 lat. I po drugie. Ma wymagany okres zatrudnienia, czyli na dzień 1 stycznia 1999 roku, co najmniej 25 lat w przypadku mężczyzny, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Rodzaje pracy w szczególnych warunkach wskazane zostały w załączniku do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w wykazie A, gdzie wskazano w poszczególnych gałęziach gospodarki rodzaje prac wykonywanych w szczególnych warunkach. Dokonując subsumpcji tych przepisów prawa materialnego do ustalonego stanu faktycznego w sprawie Sąd Okręgowy wskazuje, że okres zatrudnienia ubezpieczonego na stanowisku traktorzysty od 1 września 1998 roku do 31 grudnia 1998 roku, podlegał zaliczeniu do okresu pracy w szczególnych warunkach na podstawie wykazu A działu 8 pozycji 3 pracy kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych. Tym niemniej był to okres zaledwie 4 miesiące pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach. Natomiast wcześniejszy jego okres zatrudnienia na stanowisku mechanika w Państwowym Gospodarstwie Rolnym Z. od 6 lutego 1978 roku do 31 sierpnia 1998 roku nie mógł zostać zaliczony do pracy w szczególnych warunkach na podstawie wykazu A działu 14 pozycji 16 prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych, gdyż ubezpieczony, mimo, że wykonywał także prace w kanałach remontowych w okresie zatrudnienia, to nie wykonywał tych prac stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Jak wykazało postępowanie dowodowe ubezpieczony tylko niektóre naprawy realizował w kanałach remontowych, a świadkowie oceniali w różnych proporcjach, jaką część dnia pracy

przeciętnie wykonywał on w kanałach remontowych, a jaką część poza kanałami remontowymi. Niektórzy świadkowie wskazywali, że było to 50 do 50 procent. Inni świadkowie, że 6 godzin pracował w kanałach, a 2 godziny poza kanałami. Niewątpliwie jest jednak to, jak wynikało z zebranych w sprawie dowodów, że ubezpieczony wykonywał nie tylko prace w kanałach remontowych, ale także naprawy pozakanałowe, jak również do jego obowiązków pracowniczych należała obsługa i dbanie o stan techniczny wózka widłowego. Wykonywał on przewozy tym wózkiem widłowym części zamiennych, jak również balotów z sianem raz w tygodniu, a także wyjeżdżał samochodami pogotowia technicznego do napraw w polu kombajnów w okresie żniw, a ponadto także zajmował się utrzymaniem w należytym stanie technicznym samochodu przeciwpożarowego. Uwzględniając te okoliczności wskazać, zatem nale..., należy, że ubezpieczony nie spełnił wymogu przewidzianego w paragrafie 2 ustępie 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku. Dlatego na podstawie artykułu 477 ze znacznikiem 14 paragraf 1 Kodeksu postępowania cywilnego w związku z powołanymi wcześniej przepisami prawa materialnego Sąd Okręgowy oddalił odwołanie ubezpieczonego.